

Λόγος Γενική Συνέλευση
ΠΑΡΕΓΕΣ ΣΧΕΔΙΟ. Άρχειο
34.1

27.12.1984

Κυρίες καί κύριοι, αγαπητοί φίλοι, συνεργάτες και συναγωνιστές στην οικοδόμηση ενός πιο αποτελεσματικού συνεταιριστικού κινήματος,

Η στιγμή αυτή είναι για σας που καθοδηγείτε τις συνεταιριστικές οργανώσεις αλλά και για μάς την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Γεωργίας, η στιγμή να αναλογιστούμε την πορεία της δουλειάς μας και να εξετάσουμε τους μελλοντικούς μας στόχους. Μιά τέτοια στιγμή είναι ευκαιρία κριτικής θεώρησης, εξέτασης χωρίς προσπάθεια ωραιοποίησης, ανταλλαγής απόψεων χωρίς πρόθεση εξευμενισμού, συγκάλυψης ή εφυσήχασμού. Πέρσυ μετά τη παρέμβασή μου ακούστηκαν σχόλια - διάσταση μεταξύ Υπουργείου και συν/σμών. Μερικοί δέν έχουν μάθει ότι η γλώσσα της ειλικρίνειας είναι η γλώσσα της συνεργασίας, ότι η αποτελεσματικότητα προϋποθέτει ρεαλισμό, ότι εμείς δεν ήρθαμε για να συσκοτίζουμε και να συγκαλύπτουμε, αλλά για να δείξουμε τα πραγματικά προβλήματα και να αγωνιστούμε μαζί με το λαό να τα λύσουμε.

Ένα πρώτο ερώτημα, που πρέπει να μας απασχολήσει είναι αν τό συνεταιριστικό κίνημα έχει προχωρήσει το χρόνο που πέρασε προς τη κατεύθυνση της επέκτασης των δραστηριοτήτων του, της πιο αποτελεσματικής διαχείρισης και υπεράσπισης των συμφερόντων των παραγωγών, της ανάπτυξης του αγροτικού τομέα σε συνεταιριστική βάση.

Πιστεύω, ότι σήμερα σε μαγαλύτερο βαθμό από οποιαδήποτε άλλη στιγμή στο παρελθόν δεν υπήρχαν τόσο ευνοϊκές προϋποθέσεις,

ώστε οι συνεταιρισμοί από κομπάρσοι της ανάπτυξης να γίνουν πρωταγωνιστές της.

Θά απαριθμήσω μια σειρά από μέτρα της κυβέρνησης που αφορούν ακριβώς τις προϋποθέσεις για την δραστηριοποίηση των συν/κών οργανώσεων.

1. Συμμετοχή εκπροσώπων συνεταιριστικών οργανώσεων στα Κέντρα λήψης αποφάσεων.

Τα κυριώτερα από τα θεσμικά αυτά μέτρα είναι:

- α) Με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας έχουν συγκροτηθεί στο Υπουργείο Γεωργίας ομάδες εργασίας για κάθε ομάδα προϊόντων και θεμάτων. Στις ομάδες αυτές μετέχουν, ως ισότιμα μέλη, εκπρόσωποι των συνεταιριστικών οργανώσεων και των αγροτικών συλλόγων. Οι εκπρόσωποι των συνεταιριστικών οργανώσεων και των αγροτικών συλλόγων αποτελούν την πλειοψηφία. Οι ομάδες στην πρώτη φάση λειτουργίας του θεσμού έχουν γνωμοδοτικό χαρακτήρα, αλλά η λήψη των αποφάσεων από τη διοίκηση γίνεται μετά προηγούμενη συζήτηση στις ομάδες. Μακροπρόθεσμος ~~άμεσος~~ στόχος είναι, μετά τη συγκέντρωση και αξιοποίηση των εμπειριών, από τη λειτουργία του θεσμού να δοθούν αποφασιστικές αρμοδιότητες στις ομάδες αυτές.
- β) Με το νόμο 1235/82 "άσκηση της Κυβερνητικής Πολιτικής, και καθιέρωση της λαϊκής επιμόρφωσης στους νομούς",

θεσμοθετήθηκε για πρώτη φορά η συμμετοχή εκπροσώπων των συνεταιριστικών οργανώσεων στα Νομαρχιακά Συμβούλια. Τά Νομαρχιακά Συμβούλια, αποτελούν πλέον ζωντανά όργανα δημοκρατικής λειτουργίας, συνεδριάζουν τακτικότερα (μιά φορά το μήνα) και έχουν αποφασιστικές αρμοδιότητες (καταρτίζουν και τροποποιούν τα νομαρχιακά προγράμματα Δημόσιων Επενδύσεων, εγκρίνουν τα προγράμματα του Νομαρχιακού Ταμείου και των λοιπών Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου που εδρεύουν στο νομό κλπ.), σε αντίθεση με το παρελθόν που είχαν γνωμοδοτικές απλώς αρμοδιότητες και στην ουσία ήταν ανύπαρκτα αφού ουδέποτε ή σπάνια συνεδρίαζαν.

- γ) Θεσμοθετήθηκε η συμμετοχή εκπροσώπων των συνεταιριστικών οργανώσεων σε συμβούλια και επιτροπές του Υπουργείου που λειτουργούσαν χωρίς συμμετοχή αυτών ή συγκροτήθηκαν για πρώτη φορά.
- δ) Βασική γενική αρχή του Υπουργείου είναι σε κάθε ομάδα εργασίας ή επιτροπή που συγκροτείται ευκαιριακά για τη μελέτη οποιουδήποτε θέματος που έχει σχέση με την αγροτική πολιτική να μετέχουν, ως ισότιμα μέλη εκπρόσωποι των συνεταιριστικών οργανώσεων.

2. Κίνητρα για την ανάπτυξη του συνεταιριστικού κινήματος

- α) Με το νόμο 1262/82 "Για την παροχή κινήτρων ενίσχυσης της οικονομικής και περιφερειακής ανάπτυξης της χώρας και τροποποίηση συναφών διατάξεων", όπως τροποποιήθηκε

και συμπληρώθηκε με το νόμο 1360/83, θεσπίσθηκε, για πρώτη φορά, καθεστώς ειδικών ισχυρότατων οικονομικών κινήτρων για τις επενδύσεις συνεταιριστικών οργανώσεων, διαφοροποιημένο, σε σχέση με το καθεστώς κινήτρων των ιδιωτικών επιχειρήσεων με άλλη νομική μορφή. Η διαφοροποίηση αυτή αποτελεί αναγνώριση της κοινωνικής αποστολής και του ρόλου των συνεταιρισμών.

Τα κίνητρα που δίδονται στις συνεταιριστικές οργανώσεις είναι διαζευκτικά:

Επιχορήγηση, επιδότηση επιτοκίου και αυξημένες αποσβέσεις ή φορολογικές εκπτώσεις και αυξημένες αποσβέσεις.

Η διαφοροποίηση στη μεταχείριση των επενδύσεων των συνεταιριστικών οργανώσεων συνίσταται κυρίως στα εξής:

Στις επενδύσεις των συνεταιριστικών οργανώσεων που γίνονται στις περιοχές Β', Γ', και Δ' παρέχεται επιπλέον επιχορήγηση 15 ποσοστιαίων μονάδων, σε σύγκριση με όμοιες επενδύσεις άλλων φορέων.

Επενδύσεις αγροτικών ή αγροτοβιομηχανικών συνεταιρισμών σε μηχανικά μέσα σποράς καλλιέργειας, συγκομιδής και συσκευασίας αγροτικών προϊόντων, σε όποια περιοχή και αν πραγματοποιούνται, με την επιφύλαξη της παραγρ. 5 του άρθρου 3 του Νόμου 1262, υπάγονται στους όρους επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου που ισχύουν για την περιοχή

μέσω των γεωργικών συνεταιριστικών οργανώσεων.

Η σημασία και η πρακτική αξία της καινοτομίας είναι τεράστια, αφού σε αντίθεση με το παρελθόν οι οικονομικές ενισχύσεις δίδονται ταχύτατα και στον τόπο κατοικίας των παραγωγών που έτσι αποφεύγουν τις μετακινήσεις από τον τόπο εργασίας τους.

Παράλληλα παρέχονται στις συνεταιριστικές οργανώσεις που ασχολούνται με τη συγγέντρωση, τον έλεγχο κλπ. των δικαιολογητικών και την πληρωμή των οικονομικών ενισχύσεων ή επιχορηγήσεων, η δυνατότητα να παρακρατούν από τους δικαιούχους παραγωγούς, κατά την πληρωμή ποσοστό μέχρι 2% για την αντιμετώπιση των εξόδων τους. 'Αν ληφθεί υπόψη το συνολικό ύψος των οικονομικών ενισχύσεων στη γεωργία, τα έσοδα των συνεταιριστικών οργανώσεων από την άσκηση της κρατικής αυτής δραστηριότητας είναι σημαντικά και τους παρέχουν τη δυνατότητα διεύρυνσης των δραστηριοτήτων τους.

Θα πρέπει να παρατηρήσω ^{την} ανάρχία που επικρατεί.

Απηυθύνθηκα ΠΑΣΕΓΕΣ για προγραμματική συμφωνία.

3. Μέτρα για τη διεύρυνση των δραστηριοτήτων των συνεταιριστικών οργανώσεων.

α) Στους αγρότες που παραδίδουν αγροτικά προϊόντα στους συνεταιρισμούς δίδονται, κατά προϊόν, ειδικές ενισχύσεις

είτε μόνο σ'αυτούς είτε απλώς ανώτερες από εκείνες που παίρνουν οι παραγωγοί που παραδίδουν τα προϊόντα στους εμπόρους.

- β) Στις συνεταιριστικές οργανώσεις που αναλαμβάνουν τη διακίνηση, διάθεση και εμπορία αγροτικών προϊόντων δίδεται, για ορισμένα προϊόντα, ειδική οικονομική ενίσχυση σε ποσοστό της αξίας των προϊόντων που διακινεί ή διαθέτει η συνεταιριστική οργάνωση.

Η ενίσχυση αυτή δίδεται εφόσον η συνεταιριστική οργάνωση συγκεντρώνει ορισμένες προϋποθέσεις, μια από τις οποίες είναι να απασχολεί καί γεωτεχνικό επιστήμονα. Έτσι διευκολύνεται η δημιουργία θέσεων εργασίας και η καταπολέμηση της ανεργίας.

Διστακτικότητα πολλών συν/κών οργανώσεων να εκμεταλλευθούν τη δυνατότητα αυτή.

Μέχρι στιγμή που είχαμε συζητήσει έρχοντο οι έργοι της καταβολής της ενίσχυσης αυτής

Καταβολή χρημάτων χωρίς προϋποθέσεις.

Τα χρήματα δίνονται για να μπορέσουν να αναπτύξουν εμπορική δραστηριότητα.

Δεν γίνεται κα' έσοδα από κα' ενίσχυση για να καλύψουν κα' δαπάνη κα' γεωτεχνικού για κα' έργοι.

Αναδρομικά αφ'ής στιγμής υπάρχουν οι προϋποθέσεις;

Δέκα μέρες.

- Χρηματοδότηση : Πιστωτικά Κίνητρα. Με σκοπό συνεταιριστικές οργανώσεις να στραφούν και να αναπτύξουν πρωτοβουλία στο τομέα εμπορία και μεταποίηση, έχουν καθορισθεί ~~όροι~~ ευνοϊκότεροι σε σχέση με τους ιδιώτες φορείς.
 - Το ύψος των δανείων καλύπτει συνήθως το συνολικό κόστος των επενδύσεων και το σύνολο των αναγκών της σε κεφάλαια κίνησης ενώ οι ιδιώτες φορείς καλύπτουν με δικά τους διαθέσιμα 20% περίπου των αναγκών τους σε κεφάλαια κίνησης και επενδυτικά.
 - Επιτόκια δανειοδότησης. Επιτόκιο χορήγησης βραχυπροθέσμων σε ιδιωτικές βιομηχανίες είναι ανώτερο από εκείνο σε συνεταιρισμούς και ενώσεις κατά 2,25% πριν το 1981 και 5,25% - 5,50% μετά το 1981.
 - Στελέχωση συνεταιριστικών Οργανώσεων. Σύμφωνα με τελευταία απόφαση, προσλαμβάνονται 470 γεωτεχνικοί που στη συνέχεια θα αποσπασθούν στη Συνεταιριστική Οργάνωση για την καλλίτερη λειτουργία τους.
- Αποφασίστηκε σε πρώτη φάση η εκπαίδευση 300 πτυχιούχων οικονομικών Σχολών για 2 χρόνια που στη συνέχεια θα απασχοληθούν για 3 χρόνια τουλάχιστον στους συνεταιρισμούς.
- Επ' δαπάνη αυτή τήν ασφαλίσει ο μεγάλτερο ωσοσκόω ήρται*
- Επενδύσεις και Συνεταιριστικές Οργανώσεις: Γεωργικές Βιομηχανίες

1980 / 3.128 εκ. δρχ., σε ιδιώτες 300 εκ. δρχ.

1983 / 7.835 εκ. δρχ. αύξηση 96%

1984 / 11-416 εκ. δρχ. σε ιδιώτες 800 εκ. αύξηση 46%

Φορείς των έργων του κανονισμού 355 91 Έργα προϋπ.19,40δισ.91,9%

Συν. Οργ. & ΑΤΕ	7	"	"	1,21	"	5,8%
-----------------	---	---	---	------	---	------

Ιδιώτες	7	"	"	0,49	"	2,3%
---------	---	---	---	------	---	------

Μιά παρένθεση:

Πρώθηση των δραστηριοτήτων των συν/κών οργανώσεων συνεπάγεται σωστή μελέτη των επενδύσεων από την οργάνωση, επιμελημένη προδιαγραφή των αναγκών τεχνολογικού εξοπλισμού, προετοιμασία της διοικητικής και οργανωτικής υποδομής. Τα πράγματα δεν είναι πάντα ικανοποιητικά.

- Συνετ. Οργάνωση θέλει να πραγματοποιήσει επένδυση 3,5 δις. Κινητοποίηση τοπικών παραγόντων, βουλευτών. Μελέτη αποδείχθηκε ατελής. Προδιαγραφές για την αγορά μηχανημάτων ευνοούσαν ορισμένο κατασλευαστή. Μελέτη συν/κών οργανώσεων για ελαιοτριβεία επίσης ατελής. Οι ίδιες οργανώσεις ζητούν να απαγορευθεί ο εκσυγχρονισμός σε ιδιωτ. ελαιοτριβεία της ίδιας περιοχής, των οποίων οι μελέτες δεν παρουσιάζουν πρόβλημα. Με ποιά ηθική και νομική δικαιολόγηση; Αν δεν μπορούν να επιμεληθούν την εκπόνηση μιας σωστής μελέτης πως θα επιμεληθούν την λειτουργία της μονάδας.
- Συνετ. Οργ. που έχουν μηδαμινή ίδια συμμετοχή πραγματοποιήσει ήδη μιά επένδυση, θέλουν να αρχίσουν και άλλες επενδύσεις νηματοουργεία-κλωστήρια. Όμως ήδη στην πρώτη επένδυση παρουσιάζονται δυσκολίες ως προς την οργανωτική υποδομή. Πως θα αντιμετωπίσουν τα προβλήματα των άλλων επενδύσεων;
- Καθυστέρηση στην ~~πραγματοποίηση του προγράμματος~~ ~~σιταποθηκών και ξηραντηρίων της ΚΥΔΕΠ.~~ Καθυστέρηση που οφείλεται στο ότι ~~οι Ενώσεις μετά την αποκέντρωση του προγρ. δεν ενδιαφέρθηκαν για την ταχεία υλοποίηση του.~~

Προσπάθεια για την επέκταση των δραστηριοτήτων των συν/κών
οργάνώσεων

- ΣΥΝΕΛ - Λιπάσματα
- Κτηνοτροφική, Φορέας Σφαγείων και Κρεατοαγορών 19 δις περίπου
- ΣΚΟΠ, Φορέας Περιφερειακών Αγορών 9 δις περίπου
- Κοινοπραξία Ανθοπαραγωγικών Συν/σμών, Φορέας Ανθαγορών 6,5 δις περίπου

Έχουν λυθεί όλα τα προβλήματα μεταξύ συν/σμών και διοίκησης.
Όχι βέβαια. Ενδεικτικά αναφέρω.

Σήμερα υπάρχουν αρκετές κοινές επιχειρήσεις μεταξύ ΑΤΕ και
συνεταιριστικών οργάνώσεων. Η συμμετοχή της ΑΤΕ διαφέρει από
περίπτωση σε περίπτωση. Πολλές συν/κές οργάνώσεις έχουν ζητήσει
να τους μεταβιβασθεί το μερίδιο της ΑΤΕ. Η κυβέρνηση έχει
αποφασίσει να προχωρήσει στη μεταβίβαση αυτή υπό τους όρους που
ορίζει η ισχύουσα νομοθεσία. Μεταβίβαση του μεριδίου στην
ονομαστική αξία του προσαυξημένη κατά τους τόκους ~~μιάς~~.....
για τις επιχειρήσεις υπολογισμένων με έσοδα όχι άνω του 10%

Η μεταβίβαση αυτή θα αποφέρει στις συν/κές οργάνώσεις σύμφωνα με
υπολογισμούς της ΑΤΕ μιά καθαρή αξία 200 εκ. δρχ. Όμως η
κυβέρνηση στα πλαίσια της πολιτικής για αποκέντρωση και αυτο-
διαχείριση θέτει και μιά άλλη προϋπόθεση για την ολοκλήρωση της
μεταβίβασης των μεριδίων της ΑΤΕ. Θα πρέπει να μεταβιβασθούν
όλες ανεξαιρέτως οι επιχειρήσεις και οι κερδοφόρες και εκείνες
που έχουν ζημιές. Γιατί δεν υπάρχει λόγος το κράτος να συνεχίζει
να επεμβαίνει σε μια δραστηριότητα που είναι της αρμοδιότητας

των συν/σμών. Αν η δραστηριότητα αυτή παρουσιάζει προβλήματα θα πρέπει να εξετάζουν κράτος και συν/σμοί πως θα την καταστήσουν ανταγωνιστική, πως θα ξεπεράσουν τις δυσκολίες. Τα προβλήματα δεν μπορούν όμως να αποτελούν λόγο για τους συν/σμούς να αρνούνται την αναληψή της. Η κυβέρνηση μέσα στο Γενάρη σε συνεννόηση με τις συνεταιριστικές οργανώσεις θα εξετάσει τον τρόπο πραγματοποίησης της μεταβίβασης.

Το θέμα αυτό μας φέρνει σε ένα δεύτερο θέμα. Το θέμα της ρύθμισης των χρεών των συν/κών οργανώσεων. Πολλές συν/κές οργανώσεις έχουν ζητήσει να γίνει μια τέτοια ρύθμιση. Μιά ρύθμιση χρεών παρουσιάζει πάντα προβλήματα. Αποτελεί άνιση μεταχείριση σε βάρος εκείνων που ήταν τακτικοί στις υποχρεώσεις τους. Αποτελεί επίσης άφεση αμαρτιών σε κείνους που αδιαφόρησαν για μια ορθολογική διαχείριση και σπατάλησαν τους πόρους. Είναι αντικίνητρο όταν επιδιώκεται να προωθηθεί η ανταγωνιστικότητα των συν/κών οργανώσεων. Όμως η κυβέρνηση αναγνωρίζει ότι αν θέλουμε οι συν/κές οργανώσεις να επεκτείνουν τις δραστηριότητες τους θα πρέπει να βοηθηθούν να τακτοποιήσουν τις υποχρεώσεις του παρελθόντος σε τρόπο ώστε να μην αποτελούν ένα μόνιμο εμπόδιο ανασχετικό της προσπάθειας τους. Η ΕΛΒΙΚ σώρευσε χρέη που ξεπερνούν τα 589 εκατομμύρια και βρίσκεται τώρα σε μόνιμη οικονομική καχεξία γιατί για πολλά χρόνια είτε η πολιτεία δεν εξασφάλισε τις προϋποθέσεις ανταγωνιστικής λειτουργίας μη κλείνοντας για παράδειγμα τα τοπικά σφαγεία είτε επιβαρύνθηκε μονόπλευρα με υποχρεώσεις άσχετες προς τον σκοπό της. Θα ήταν λάθος λοιπόν να αδιαφοροήσουμε για το παρελθόν και να περιμένουμε από την ίδια την επιχείρηση να ανορθώσει την οικονομική της κατάσταση, πράγμα που δεν πρόκειται να καταφέρει ποτέ.

Το έργο αυτό δεν
εργάστηκε για 4 χρόνια,
έχοντας ετήσια
ζητούμενα για
ωφέλιμα έργα

Η κυβέρνηση μελετά αν και πως θα πρέπει να γίνει ρύθμιση. Μελετά το αν γιατι το κόστος μιάς ρύθμισης είναι ψηλό, ~~ξεπερνά τα~~ Πρέπει να βρεθούν τα απαραίτητα χρηματικά μέσα για να πραγματοποιηθεί. Μελετά το πως , γιατί πρέπει να υπάρξουν διαφοροποιήσεις ανάλογα με το ύψος των χρεών και τις προοπτικές της επιχείρησης να υπάρξουν όροι που να αποκλείουν ώστε η νέα ρύθμιση να θεωρηθεί λίγο ως πολύ αυτονόητη παροχή, που δεν δημιουργεί υποχρεώσεις.

Πιστεύω ότι μερικές συνεταιριστικές οργανώσεις εκμεταλλεύτηκαν τα κίνητρα που τους δόθηκαν και ανάπτυξαν σημαντικά τις δραστηριότητες τους. Παράδειγμα 3βάθμιες οργανώσεις

Ελαιουργική

<u>1981</u>		<u>1984</u>
Εσωτ. αγορά	4.873 τον.	13.500 τον.
Εξωτ. αγορά	-	30.000 τον.
Τζίρος	1.121 εκ. δρχ.	περ. 9.000
Νέες δραστηριότητες υδρογονόμενα λίπη		

Κτηνοτροφική

<u>1981</u>	<u>1984</u>
359 εκ.	περ. 1.000 εκ.
νέο πρόγραμμα σφαγεία-κρεαταγορές	

ΚΕΟΣΟΕ

Πέτυχε σε 24 μήνες να αυξήσει την αξία των κρασιών που διέθεσε κατά 650% σε σύγκριση με το 1982.

νέα προγράμματα : Οινοπνευματοποιείο αξίας 900 εκ. αποθηκευτικά κέντρα κ.λ.π.

ΚΣΟΣ

Εξαγωγές

1982

1984

5.000 τον.

8.000 τον.

Εσω. αγ.

1981-82

1983-84

55 τον.

500 τον/800% αύξηση

Τα όσα ανέφερα μέχρι στιγμής αποτελούν την ένδειξη ότι σήμερα για τους συνεταιρισμούς που θα ήθελαν να αξιοποιήσουν την παραγωγή των συνεταίρων και ν'αυξήσουν το εισοδήμα τους υπάρχουν οι αναγκαίες προϋποθέσεις. Όμως κοντά στα παραδείγματα των συνεταιρισμών που δραστηριοποιήθηκαν υπάρχουν και πολλά συνεταρισμών, που δεν κινητοποιήθηκαν γιατί είτε ήθελαν εκ των προτέρων την εξασφάλιση του δημοσίου ότι θα τους κάλυπτε την οποιαδήποτε ζημιά είτε γιατί θέωρησαν ότι η κινητοποίηση τους δημιουργεί πρόσθετη εργασία που θα ήθελαν να αποφύγουν. Όπως υπάρχουν παραδείγματα οργανώσεων που είχαν μόνο γνώμονα την αύξηση του βραχυχρόνιου κέρδους και όχι τη δημιουργία μακροπροθέσμων εμπορικών συνεργασιών ή επεδίωξαν για λόγους εντυπωσιασμού εργασίες χωρίς σωστούς οικονομικούς υπολογισμούς ή το απαραίτητο υπόβαθρο ή όπως άλλοτε προσπάθησαν να ικανοποιήσουν

μέσα από τις εργασίες προσωπικές επιδιώξεις και προσωπικά συμφέροντα.

Ευκαιρίες όπως εκείνη που παρέχει η σημερινή πολιτική συγκυρία δεν είναι μόνιμες. Οι ανάγκες της ανάπτυξης είναι επιτακτικές, οι απαιτήσεις των παραγωγών για αξιοποίηση της παραγωγής τους πειστικές. Αν δεν ανταποκριθούν οι συνεταιριστικές οργανώσεις στις ανάγκες και στις απαιτήσεις αυτές η εξέλιξη μπορεί να πάρει άλλους δρόμους που οι περισσότεροι από μας δεν θέλουν αλλά θα φαίνονται ως η μόνη διέξοδος μπροστά στην αδυναμία των συνεταιριστικών φορέων. Σήμερα το κράτος έχει αναθέσει τη δημιουργία των σφαγείων και κρεαταγορών στην Κτηνοτροφική, τη δημιουργία των περιφερειακών αγορών στην ΣΚΟΠ. Αν αποτύχουν οι προσπάθειες αυτές, πιστεύετε ότι το επιχείρημά μας ότι οι συνεταιρισμοί είναι οι ενδεδειγμένοι φορείς για να αναλάβουν την διακίνηση και εμπορία είτε του κρέατος είτε των οπωροκηπευτικών θα είναι τόσο πειστικό; Υπάρχουν σήμερα συνεταιριστικές εταιρίες με δεκάδες εκατομμύρια χρέη. Δεν τα δημιούργησαν βέβαια οι σημερινές διοικήσεις. Δεν παύει όμως η ύπαρξη των χρεών να αποτελεί ένα προσφιλέπι επιχείρημα για όσους καταδικάζουν την ενίσχυση των συνεταιρισμών και ζητούν ο αγροτικός τομέας να αφεθεί τελείως ελεύθερος στις δυνάμεις της αγοράς. Ίσως μερικοί από σας σκεφθούν ότι οι έλληνες ιδιώτες επιχειρηματίες δεν είναι σε θέση να αναλάβουν το ρόλο συνεταιριστικών οργανώσεων που καθυστερούν. Όμως ανταγωνιστής και ο κίνδυνος θα είναι οι πολυεθνικές επιχειρήσεις με πείρα, οργάνωση και τεράστιο εύρος δυνατοτήτων.

Ίσως μερικοί πιστεύουν, ότι το ευνοϊκό σημερινό κλίμα αποδέχονται όλες οι πολιτικές δυνάμεις της χώρας, δεν πρόκειται να υπάρξει πρόβλημα ως προς την προνομιακή θέση των συνεταιρισμών. Καλώ να δούν τα πρακτικά της Βουλής και τον κατάλογο των ερωτήσεων. Η αξιωματική αντιπολίτευση έχει ένα μόνιμο στόχο την ενίσχυση των συν/κών οργανώσεων, την ΚΥΔΕΠ, την εμπορία μέσω συν/κών οργ. που υποβοηθείται από την ΑΓΡΕΞ, Το θέμα της ενίσχυσης των συν/κών οργανώσεων επεδίωξαν να φέρουν και στην Ευρωβουλή.

Συζήτηση για τον προϋπολογισμό-εισηγητής αξ. αντιπολ. κατηγόρησε την κυβέρνηση ότι στραγγαλίζει την ιδιωτ. επιχειρ. πρωτ. ενισχύοντας την ΚΥΔΕΠ και άλλες συνετ. οργ. κατηγόρησε την κυβέρνηση, ότι η ΚΥΔΕΠ πραγματοποιεί εισαγωγές και εξαγωγές σταριού. Λησμονεί ότι ΚΥΔΕΠ δεν είναι δημ. επιχείρηση- αυτοδυναμία συνετ. κινήματος. Αντί να χαιρετίσει ότι μία συνετ. οργ. ανταποκρίνεται στο ρόλο της το καταδικάζει.

Υπάρχει και η άλλη πλευρά. Το υπό ψήφιση σχέδιο νόμου για τους συν/σμούς προβλέπει την παραχώρηση της εκμετάλλευσης των δημοσίων δασών στους δασικούς συν/σμούς. Η ρύθμιση αυτή που χρειάζεται βελτίωση και συμπλήρωση έχει συναντήσει σθεναρή αντίδραση όχι μόνο από τους δασικούς υπαλλήλους που χάνουν εξουσία και αρμοδιότητες αλλά και από ορισμένη πολιτική πλευρά η οποία αρνείται να περιοριστεί η κρατική δραστηριότητα σε όφελος των συν/σμών. Η άρνηση αυτή βασίζεται στη σκέψη ότι αν ορισμένη δραστηριότητα ασκείται από το κράτος η δημιουργούμενη υπεραξία περιέρχεται στην ολότητα και όχι σε λίγους προνομιούχους. Η σκέψη αυτή έχει ισχύ αν πρόκειται για σημαντικές οικονομικές

δραστηριότητες. Είναι εκτός πραγματικότητας όταν εφαρμόζεται στην εκμετάλλευση των δασών, που ελάχιστα κέρδη αφήνει και ασκείται από πληθυσμούς ~~απολύτως~~ με το χαμηλότερο εισόδημα στη χώρα. Η άρνηση του ρόλου των συνεταιρισμών στην προκειμένη περίπτωση είναι άρνηση της αυτοδιαχείρισης και αποκέντρωσης. Προάγει το συγκεντρωτισμό και τη δημιουργία τεχνοκρατικών ελίτ. Οι συνεταιρισμοί πρέπει να δικαιολογήσουν και απέναντι σ' αυτή την άποψη και πρακτική τη σκοπιμότητά τους.

Έχετε ευθύνη, πολύ μεγάλη ευθύνη. Υπάρχουν πολλοί που πιστεύουν ότι η κυβερνητική εξουσία και συνακόλουθα το κράτος μπορούν να λύσουν όλα τα προβλήματα. Η αλλαγή δεν προϋποθέτει μόνο πολιτική βούληση. Προϋποθέτει κοινωνικές δυνάμεις που να μάχονται για τους πολιτικούς στόχους ώστε να γίνουν πράξη, προϋποθέτουν ότι εμείς όλοι που πιστεύουμε ότι η αναμόρφωση της ελληνικής υπαίθρου μπορεί να προέλθει από τους συνεταιρισμούς θα χτίσουμε τέτοιους συνεταιρισμούς που θα επιτρέψουν στον αγρότη να ελέγξει παραγωγή, εμπορία, μεταποίηση να αξιοποιεί ο ίδιος το προϊόν της δουλειάς του.

Τι πρέπει να κάνουμε για να βελτιώσουμε τη λειτουργία των συνεταιρισμών

Θα αναφέρω μερικές σκέψεις που πιστεύω ότι θα πρέπει να εξετάσετε :

Πρώτος στόχος πρέπει να είναι η βελτιωμένη και αποτελεσματικότερη λειτουργία του συνεταιρισμού.

[x] Λόγος ωρέωει να είναι η δημιουργία μηχανογραφικής δομής για να πάρει ένα οργανωμένο σύστημα πληροφορίας. Η αλυσίδα των μηχανογραφικών ούλων θα ωρέωει να γίνει με στήριξη ~~σε~~ της ΠΑΡΕΓΕΣ ~~και της αλυσίδας~~ για να αφοσυχθεί ~~σε~~ αλωροα-νοχησμός εν μέρει των οργανιδίων και η αίχρα η' αξιοποιήσιμου όριου σε φηξέ τιμές.

Κύρια κατεύθυνση των διοικήσεων πρέπει να είναι :

A) Αναδιοργάνωση των Οργανώσεων στα πρότυπα μιάς σύγχρονης επιχείρησης ώστε να λύσουν όσο το δυνατόν γρηγορότερα τα οργανωτικά τους προβλήματα.

B) Στελέχωση με επιστήμονες που να διαθέτουν πείρα και ειδικές γνώσεις. *Διευτέρα διαγωνισμῶν ὡρῶναι ὑπὸ γίνεταί με ὡροδιαγραφῆς οἱ ὡροῖς ἐγγυῶνται τὴν ἀριστοποίησιν τοῦ ἀνταγωνισμοῦ καὶ ἀποσπασμῶν οἱ ὅμοιοι τοῦ συνεταιρισμοῦ. Ἡ ΠΑΣΕΓΕΣ ὡριστεῖται τὴν ἐκπόνησιν τοῦ ὡροδιαγραφῶν ὡροδιαγραφῶν γὰρ διαγωνισμοῦ. Ὁι' συνεταιρισμοὶ δὲ ὑπὸ τὰ μνημονεῖα ὑπὸ ἐπιβλεπτοῦ σὴν ἀγορᾷ, δὲ ὑπὸ τὴν ἐπιβλεπτοῦ τῶν διοικουσέων εἶναι δι' αἱρέσεις ἢ συλλέγετε καὶ διοικουσέων. Π.Π.*

Γ) Θέσπιση τέτοιων διαδικασιών ώστε τα Δ.Σ. να γίνουν ευέλικτα και αποτελεσματικά να παίρνουν αποφάσεις το συντομότερο δυνατό χρόνο. *Δ.Σ. οἱ ἡμέροι συνήθως ὄρου ἐπιμελεῖται. Δὲν σὺνταρχεῖ οὐδὲ οὐδὲ διαχωρισμῶν*

Δ) Προσπάθεια εκσυγχρονισμού των Σ.Ο. μέσω Η/Υ. **[x]**

E) Αναπτυξιακός προσανατολισμός Σ.Ο. - παραγωγικές επενδύσεις *εἶναι καὶ ὁ Δ.Σ. ὑπὸ ὡροδιαγραφῆς εἰς δραστηριότητες μὴ πορεῖ ὑπὸ ἀναπόδεικτον*

Ζ) Νέα πρότυπα εσωτερικών κανονισμών που θα ρυθμίσουν τις σχέσεις εργασίας μέσα από μιά επιστημονική οργανωτική ανάλυση και θα εναρμονήσουν τις σχέσεις αυτές σύμφωνα με ~~τὴν~~ *νέες ἀνάγκες* ~~νέα αντίληψη~~ για την ~~ἀσκηση~~ *ἀσκηση* της αγροτικής πολιτικής όσο και της ανάπτυξης του συνεταιριστικού Κινήματος. *Π.Π.*

Ενας δεύτερος στόχος πρέπει να είναι η εκπαίδευση των στελεχών των συνεταιρισμών, αιρετών και μη. Χωρίς κατάλληλο ανθρώπινο δυναμικό οι συνεταιρισμοί δεν θα μπορέσουν να λύσουν αποτελεσματικά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν. Αυτό αποτελεί κοινοτυπία.

Θα πρέπει να προσέξουμε όμως να μην καλλιεργήσουμε την εσωστρέφεια.

Αποψη : Εκπαίδευση συνεταιριστικών στελεχών - αποκλειστικά αρμοδιότητα της ΠΑΣΕΓΕΣ και συνεταιρισμών.

Παιδεία που δίνεται σε κλειστά κυκλώματα, δεν είναι ανοιχτή σε νέες ιδέες - δεν διευκολύνει το διάλογο - δεν ανανεώνεται.

Πρέπει να αποφύγουμε συντεχνιακές νοοτροπίες.

Συνεταιρισμοί θα μπορέσουν να ανταποκριθούν στο έργο τους αν τα στελέχη τους είναι σε θέση να έχουν πληροφόρηση και επιρροή στις ευρύτερες οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις, βλέπουν το ρόλο των

Δεν βλέπει εύλογη να ξαχθούμε, ότι η αύξηση της παραγωγικότητας
είναι εφόσον με επιτυχία του μειώνει το άναρχο χρονομένο ανθρώπινο
δυναμικό. Εμείς όμως ~~δεν~~ ^{δεν} θέλουμε ^{για} τέτοια εξέλιξη που να
δημιουργήσει νέους ανέργους. Θα την φανταστούμε όμως μακροπρόθεσμα,
αν δεν βοηθήσει και της στην αντιμετώπιση των προβλημάτων.

συνεταιρισμών στα πλαίσια της προσπάθειας για τη διαμόρφωση μίας νέας κοινωνικής οργάνωσης και δεν αισθάνονται τους εαυτούς τους ως αποκλειστικά εκπρόσωποι μίας ομάδας.

Ενας τρίτος στόχος μας πρέπει να είναι να προωθήσουμε την ιδεολογική συζήτηση στον αγροτικό χώρο, να επανεξετάζουμε συνεχώς θέσεις, στόχους για να μπορούμε να προσαρμόσουμε τη δουλειά μας στις πραγματικές ανάγκες και να δίνουμε ουσιαστική διέξοδο στα προβλήματα του κόσμου.

Θα αναφέρω μερικά θέματα που χρειάζονται ιδιαίτερη προσοχή.

Η αύξηση της παραγωγικότητας στη γεωργία συναντά περιορισμούς ιδιαίτερα από το μέγεθος των εκμεταλλεύσεων, τις εδαφοκλιματολογικές συνθήκες. Η αύξηση της παραγωγικότητας σε άλλους τομείς συναντά λιγότερες δυσκολίες. Τούτο συνεπάγεται δυσκολίες τόσο στη σώρευση κεφαλαίου στη γεωργία όσο και στη χρηματοδότηση του αγροτικού τομέα. Το κεφάλαιο είτε ιδιωτικό είτε δημόσιο επενδύεται αλλού γιατί λύνει έτσι πιεστικά προβλήματα είτε ανεργίας είτε ανταγωνιστικότητας, είτε συναλλάγματος, είτε κέρδους.

Θα πρέπει να εξετάσουμε τους περιορισμούς που συναντά η αύξηση της παραγωγικότητας στη γεωργία και τους τρόπους να τους αντιμετωπίσουμε πιο αποτελεσματικά ώστε ο γεωργικός τομέας να ^{μη} αποτελεί τομέα υποδεέστερο απέναντι στη βιομηχανία και στις υπηρεσίες.

Η αύξηση της παραγωγικότητας στη γεωργία οδήγησε σε εθνικό επίπεδο σε πλεονασματικές παραγωγές με αποτέλεσμα τη διεθνοποίηση της αγοράς των αγροτικών προϊόντων.

Διεθνής Διασύνδεση της γεωργίας αποτελεί γεγονός, που θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά το σχεδιασμό της πολιτικής.

Σίτος μαλακός	1984	ωαρ.	1.733.810	ζέζαψη	345.239	(20%)
σίτος σκληρός	>>	>>	911.590 ε.	>>	298.432	(32,7%)
Λεμόνια	1983	>	187.751 ε.	>	63.402	(33%)
Λαμόριε	1984	>	360.000 ε.	>	94.812	(26,3%)

Τιμή συνηγορίας 100 ευρώ με 10% αφορολόγητο φθηνότερα από τα διεθνή τιμήματα ασφαλιστικών
 > ορίσμενων καυσών 50% από άμεσοι

Παράτες 1983 γερμανικά τιμή 100 ατζά 11,83 ΞΧ
(τιμές παραγωγής) ελληνικά τιμή 17,89 ~

Λάδι για να ωχρώσαμε Παρθένο Ήγία ωχίρα 293 Ξω
 Ήγία 211 Ξω.

- ←
- Τιμές εσωτερικής αγοράς σε σχέση με διεθνή αγορά για να εξασφα-
λίζεται διάθεση. Κόστος παραγωγής.
 - Ποιότητες, προτίμηση καταναλωτών. Οψιμότητα, πρωιμότητα.
 - ^{κώρος - διαταύρωση μρεϊώφρουε-ωορτομαί} Ανάγκη να στρέψουμε την προσοχή μας προς την εμπορία των προϊόν-
των, δημιουργία μηχανισμών για τη διάθεση προϊόντων-πληροφόρηση
για τιμές, ποιότητες-ανεύρεση νέων αγορών. Σκανδιναβικές χώρες.
 - Να μην λησμονούμε ότι και στη γεωργία ισχύει η αρχή του συγκρι-
τικού πλεονεκτήματος που προσδιορίζεται από εδαφοκλιματικούς παρά-
γοντες (πορτοκάλια, Ελλάδα - πατάτες, τεύτλα σε ποιο ψυχρά κλίματα).
Γιαυτό αναδιάρθρωση των καλλιεργειών σε εθνικό επίπεδο είναι
αναγκαία και αποτελεί ίσως το πιο σημαντικό πρόβλημα μίας πολιτικής
ανάπτυξης τα επόμενα χρόνια. Τι κάνουμε. Εσπεριδοειδή, Αμπέλια,
Καπνά. Ξερίζωμα; Μαύρα-Τσεμπέλια; Δεν πρέπει και οι ίδιοι συνεται-
ρισμοί να βρούν απάντηση ;

Πολιτική τιμών και επιδοτήσεων. Αντίληψη ότι το Κράτος πρέπει να
επεμβαίνει σε κάθε περίπτωση για να ενισχύσει στους παραγωγούς όταν
η η εισοδηματική εξέλιξη δεν ανταποκρίνεται στις προσδοκίες :

Ενίσχυση στα αποσυρόμενα ροδάκινα, βερύκοκκα.

Ιδια τιμή στο σκάρτο πορτοκάλι όπως και στο καλό.

Αποζημίωση στους παραγωγούς που δεν ράντισαν το προϊόν τους.

Επιδότηση και στήριξη της γεωργίας έχει κυρίως ένα λόγο τη καθοδή-
γηση και κατεύθυνση της παραγωγής προς τις καλλιέργειες εκείνες που
αποφέρουν ικανοποιητικό εισόδημα στον παραγωγό, ανταποκρίνονται
στο διεθνή καταμερισμό εργασίας και έχουν ζήτηση στην αγορά.

Δευτερευόντως Στήριξη εισοδήματος του παραγωγού.

Πρέπει τέλος να εξετάσουμε το ρόλο και τη λειτουργία του συνεταιρι-
σμού. Ο συνεταιρισμός δεν είναι μόνο οργάνωση αλληλεγγύης.

Ο συνεταιρισμός δεν είναι τρόπος οργάνωσης της συλλογικής προσπάθειας
των παραγωγών χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οικονομικά κριτήρια.

Γο
Ξε' ένα σαΐδιο
ξέ' έ' φης δ'ωου
ο' ωαραιωοί
α'ωαυαυα' τήν
δυνατότητα
ο' έ'ωηρεά' ο'ου
ήν α'φορά το
ποιχείο τής
οικονομικής
οικονομικής
α' είναι ωρωπαρχικό
α' τήν ωορεία
α' συνεταρισμού

Ο συνεταρισμός είναι και επιχείρηση. Ο συνεταριστικός τομέας πρέπει να είναι ανταγωνιστικός, δηλαδή να μπορεί να αναπαράγεται. Η κάλυψη από το κράτος των ζημιών της συνεταριστικής δράσης δεν είναι αυτονόητη. Πρέπει να είμαστε αντίθετα με την κοινωνικοποίηση των ζημιών αν θέλουμε η συνεταριστική πολιτική να συναντά πλατειά αποδοχή. Το Κράτος, θέλω να απαναλάβω εδώ, αυτό που έχουμε τονίσει επανειλημμένα. Πρέπει να δημιουργεί το πλαίσιο, τις προϋποθέσεις οικονομικές νομικές κοινωνικές για την ανάπτυξη του συνεταριστικού κινήματος. Οι παραγωγοί, οι συνεταρισμοί θα πρέπει να δώσουν περιεχόμενο στο πλαίσιο αυτό, να εκμεταλλευτούν τις προϋποθέσεις.

Η κρατική επέμβαση σκοπό έχει να δώσει στο συνεταρισμό την στήριξη για να ξεκινήσει με επιτυχία τη δραστηριότητά του. Από εκεί και πέρα ο συνεταρισμός πρέπει να εξασφαλίσει την επιτυχημένη του δραστηριότητα. Όσοι αδιαφορούν για αυτό δουλεύουν αντίθετα με τα συμφέροντα του συνεταριστικού κινήματος.

Θα πρέπει να επισημάνω ότι υπάρχει διαδεδομένη ακόμη η αντίληψη ότι η κρατική υποχρέωση και η κυβερνητική πολιτική για ενίσχυση των συνεταρισμών σημαίνουν ότι η κυβέρνηση θα πρέπει για οποιοδήποτε σκοπό να παρέχει χρήματα. Η αντίληψη αυτή οδηγεί πολλές συνεταριστικές οργανώσεις να αποδέχονται άκριτα, το οποιοδήποτε αίτημα για ενισχύσεις, ή επιβολή επιβαρύνσεων σε τρίτους. Χρειάζεται προσοχή όχι μόνο γιατί η οικονομική κατάσταση απαιτεί περίσκεψη αλλά κυρίως γιατί οι ενισχύσεις πρέπει να εντάσσονται σε μία πολιτική, μία αναπτυξιακή πολιτική. Ενισχύουμε για συγκεκριμένο σκοπό και όχι γιατί πρέπει να δαπανούμε. Και οι συνεταριστικές οργανώσεις, εσείς πρέπει να ξεκαθαρίσετε τους σκοπούς που πρέπει να επιδιώξουμε με την κρατική συμπαράσταση, πρέπει να ξεκαθαρίσετε ποιά θέλετε να είναι η ακολουθητέα πολιτική, αλλιώς τα πισωγυρίσματα και οι αντιφάσεις είναι αναπόφευκτες (ΤΑΥΣΟ).

Οπως ξέρετε στην Βουλή εκκρεμεί η ψήφιση του νομοσχεδίου για τους συνεταιρισμούς.

Σας υπενθυμίζω μερικές από τις κύριες αρχές του.

Πρώτα απ'όλα η συλλογική προσπάθεια του συνεταιρισμού δεν μπορεί να είναι το σευτερεύον πρέπει να είναι το επίκεντρο, το κέντρο βάρους της προσπάθειας του αγρότη. Ο αγρότης δεν μπορεί να ανταγωνίζεται τον συνεταιρισμό, δεν μπορεί να αδιαφορεί για την εξέλιξή του, πρέπει να συμβάλει αποφασιστικά με τα χρήματά του, τα προϊόντα του, την εργασία του, στην ανάπτυξη του συνεταιρισμού. Αυτή είναι η έννοια των υποχρεώσεων και δικαιωμάτων που περιέχονται στον νέο Νόμο.

Δεύτερη αρχή είναι ότι η κοινή επιχείρηση του συνεταιρισμού αποτελεί μοχλό για την βελτίωση της εισοδηματικής και κοινωνικής θέσης του αγρότη. Γι'αυτό είναι υποχρεωμένος να στηρίξει την κοινή αυτή επιχείρηση. Έτσι ο παραγωγός πρέπει να παραδίδει την παραγωγή του στον Συνεταιρισμό για να στηρίξει τις δραστηριότητές του. Αν οι παραγωγοί δεν εξασφαλίσουν, π.χ. τις απαραίτητες ποσότητες για τις μεταποιητικές δραστηριότητες του Συνεταιρισμού, θα κλείσουν τα συνεταιριστικά εργοστάσια με αποτέλεσμα και την κατακόρυφη πτώση των τιμών παραγωγού και την μείωση της διαπραγματευτικής θέσης του παραγωγού απέναντι στον ιδιώτη.

Ο συνεταιρισμός, και αυτό αποτελεί μία τρίτη αρχή, πρέπει να έχει κεφάλαια. Για να έχει κεφάλαια πρέπει να υπάρχει εισφορά των εταίρων. Ο συνεταιρισμός δεν μπορεί να δουλέψει χωρίς χρήματα. Οι 25.000 δρχ. που ορίζει ο Νόμος να καταβληθεί σε 5 χρόνια (δηλ. 400 περίπου δρχ. τον μήνα), σαν πρώτη εισφορά των παραγωγών, αποτελεί ένα ελάχιστο μέτρο δημιουργίας κεφαλαίου, που θα στηρίξει τις πρώτες προσπάθειες ανάπτυξης των Συνεταιρισμών.

Ο Συνεταιρισμός πρέπει να έχει μέγεθος τέτοιο, ώστε να μεγιστοποιήσει την διαπραγματευτική του ικανότητα. Μέγεθος σημαίνει μεγάλο αριθμό μελών. Ο συνεταιρισμός δεν μπορεί να επιζήσει με 5, 10, 15, 20 μέλη. Στις χώρες του εξωτερικού με ανεπτυγμένο συνεταιριστικό κίνημα διαπιστώνεται ότι η τάση είναι να αυξάνονται συνεχώς τα μεγέθη των συνεταιριστικών μονάδων, γιατί πραγματοποιούνται οικονομίες μεγέθους. Ο μεγάλος συνεταιρισμός σημαίνει ανταγωνιστικός και βιώσιμος συνεταιρισμός.

Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να υπάρχει ένας γεωργικός, συνεταιρισμός σε κάθε περιφέρεια, σε κάθε Δήμο και Κοινότητα. Η σωστή οργάνωση της παραγωγικής διαδικασίας προϋποθέτει ένα ελάχιστο μέγεθος επιχείρησης και το ελάχιστο αυτό μέγεθος δεν επιτυγχάνεται με το να κάνει ο ένας ή ο άλλος για λόγους προσωπικής, κομματικής, ή άλλης αντιδικίας στο ίδιο χωριό, ένα δεύτερο συνεταιρισμό. Η προσπάθεια για να είναι αποδοτική πρέπει να αγκαλιάζει όσο το δυνατόν περισσότερο κόσμο. Το αντίθετο οδηγεί σε πολυδιάσπαση. Γιαυτό πρέπει να υπάρχει ένας γενικός αγροτικός συνεταιρισμός σε κάθε Κοινότητα ή Δήμο, να υπάρχει μία ένωση κατά νομό και μία κεντρική συνεταιριστική ένωση σε κάθε κλάδο παραγωγής ή βασικό προϊόν.

./.

Ο συνεταιρισμός για να είναι μία υπολογίσιμη μονάδα στην αγορά, πρέπει να διαχειρίζεται παραγωγή που να του δίνει βάρος στη διαπραγμάτευση για να επιβάλει τους δικούς του όρους. Κάθε επιχείρηση που πουλά ένα μόνο προϊόν σε ελάχιστες ποσότητες έχει μικρή διαπραγματευτική δύναμη. Όταν αυξάνει τις ποσότητες, όταν έχει επιτύχει ποιότητα, έχει πολύ καλύτερη διαπραγματευτική θέση. Το νέο θεσμικό πλαίσιο επιδιώκει να βελτιώσει τη διαπραγματευτική θέση του συνεταιρισμού με το να προβλέπει ότι οι συνεταιρισμοί μπορούν με το καταστατικό τους να ορίσουν ότι τα μέλη θα παραδίνουν την παραγωγή τους στον συνεταιρισμό για να μπορεί έτσι να διαπραγματευτεί τη διάθεση της παραγωγής, και να αναφέρει ότι ο συνεταιρισμός παραλαμβάνει την παραγωγή των συνεταίρων, την διακινεί και την εμπορεύεται σύμφωνα με τις αποφάσεις της ένωσης στην οποία ανήκει και μέσα στα γενικά πλαίσια εμπορίας του προϊόντος.

Στόχος λοιπόν είναι μ'αυτές τις διατάξεις να δημιουργηθούν υπολογίσιμες μονάδες.

Ο συνεταιρισμός τέλος δεν είναι μόνο επιχείρηση. Είναι μέσο για την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής στην ύπαιθρο, για την απελευθέρωση των πρωτοβουλιών στο χωριό, για την ανάπτυξη της κοινωνικής και πολιτικής δραστηριότητας. Ο συνεταιρισμός, όπως τον θεμελιώνει το νέο του θεσμικό πλαίσιο, είναι μέσο για μία νέα μορφή ζωής στο χωριό. Τό άτομο λοιπόν, διατηρώντας

την πρωτοβουλία και την ιδιαιτερότητά του, μαθαίνει να λειτουργεί συλλογικά και έτσι μπορεί να αναπτυχθεί ακόμα περισσότερο ως άτομο, να εμπλουτίσει τις δυνατότητές του, να διαμορφώσει την προσωπικότητά του, να αξιοποιήσει τις δυνατότητες που του προσφέρει η κοινή οργάνωση.

Το νομοσχέδιο αυτό έχει συναντήσει έντονη και συστηματική αντίδραση. Αντίδραση, η οποία βασίζεται στον ισχυρισμό ότι προωθούμε την κολλεκτιβοποίηση. Τίποτα δεν είναι ψευδέστερο. Εκείνο που επιδιώκουμε είναι να δώσουμε μιά νέα δυναμική στο συν/κό κίνημα δημιουργώντας τις απαραίτητες γι' αυτό θεσμικές προϋποθέσεις. Θέλουμε ένα συνεταιρισμό ικανό για οποιαδήποτε δουλειά και όχι ένα συνεταιρισμό μόνιμο αποδέκτη κρατικών ενισχύσεων για να μπορέσει να επιβιώσει και υποκαταστάτη της ιδιωτικής πρωτοβουλίας εκεί όπου αυτή δεν ενδιαφέρεται.

Ένας τέτοιος συνεταιρισμός ενοχλεί βέβαια. Ενοχλεί τους ιδιώτες επιχειρηματίες. Ενοχλεί εκείνους που αντλούν πολιτική εξουσία από τους μεσάζοντες και επιχειρηματίες. Ενοχλεί εκείνους από τη διοίκηση που βλέπουν να ανεξαρτοποιείται και να γίνεται αυτοδύναμο το συνεταιριστικό κίνημα. Ενοχλεί όσους δεν έχουν όραμα μιά κοινωνία δημοκρατική, όπου κρατού οι αρχές της αυτοδιαχείρισης, της αποκέντρωσης, της ανάπτυξης της ατομικής πρωτοβουλίας. Η διαδικασία της ψήφισης του νομοσχεδίου θα προχωρήσει μετά τις γιορτές και το νομοσχέδιο θα ψηφιστεί.

Ανάμεσα σε σάς υπάρχουν και πολλοί που υποστηρίζουν την αξιωματική αντιπολίτευση στην προσπάθειά της. Τους καλώ να αναλογιστούν αν στις χώρες της Κοινότητας, που αποτελούν γι' αυτούς πρότυπο το συνεταιριστικό Κίνημα δεν είναι η κυρίαρχη οικονομική δύναμη στον αγροτικό τομέα. Πώς επετεύχθηκε η κυρίαρχη αυτή θέση; Μήπως χωρίς να υπάρχει υποχρέωση παράδοσης της παραγωγής; Μήπως χωρίς δεσμευτικούς κανόνες για τους συνεταιίρους; Μήπως χωρίς συγκέντρωση των συνεταιριστικών δραστηριοτήτων; Άς μη θυσιάζουμε σε κομματικές σκοπιμότητες λοιπόν αναγκαίες εξελίξεις.

*Θωώ εις ρυθμίσεις του υψίδου θά'ρχ'ου σου. Το υψίδο αὐτανοουρίεσαι σὺς
ἐνωθ' οὐμὲς ἐπὶ μέγαλης ὡρεοφ'ησας τῶν ἀγροτῶν. Γι' αὐτὸ ὡρεοφ'ησας αὐτὸς τῶν
ἀγροτῶν.*
Η αναμόρφωση του συν/κού Κινήματος αποτελεί πολιτική, οικονομι-

*ταχία ὡρεο-
φ'ησας σου.*

κή και κοινωνική αναγκαιότητα. Μόνο έτσι θα εξασφαλίσουμε την ανάπτυξη της γεωργίας μας, θα καταστήσουμε τη γεωργία στήριγμα γιὰ την ανάπτυξη του τόπου και θα δώσουμε μιὰ νέα προοπτική στό αγροτικό επάγγελμα και στη ζωή στο χωριό. Η ΠΑΣΕΓΕΣ και οι συνεταιριστικές οργανώσεις θα πρέπει να γίνετε πρωταγωνιστές στην προσπάθεια αυτή. Εύχομαι η Γενική Συνέλευσή σας να αποτελέσει ένα ακόμη θετικό βήμα στην πορεία για την ανάπτυξη και το δυνάμωμα του Συν/κού Κινήματος.-